

Општи критеријуми оцењивања постигнућа ученика на нивоу актива наставника информатике и рачунарства

Критеријуми оцењивања успеха ученика из предмета информатика и рачунарство су у складу са прописаним наставним планом и програмом за предмет и правилником о оцењивању ученика у основном образовању и подразумева: врсту, обим и ниво усвојених знања, умења и вештина.

Обим знања, умења и вештина утврђује се зависно од количине усвојених садржаја.

Ниво знања, умења и вештина утврђује се зависно од квалитета усвојеног садржаја, сложености усвојених знања, умења и вештина, степена схватања и разумевања усвојених садржаја и оспособљености за њихову примену.

Како би се омогућила ефикасност учења, наставник се руководи следећим принципима при оцењивању:

- 1) поузданост: означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања;
- 2) ваљаност: оцена исказује ефекте учења (оствареност исхода, ангажовање и напредовање ученика);
- 3) разноврсност начина оцењивања: избор одговарајућих и примена различитих метода и техника оцењивања како би се осигурала ваљаност, поузданост и објективност оцена;
- 4) редовност и благовременост оцењивања, обезбеђује континуитет у информисању ученика о њиховој ефикасности у процесу учења и ефекат оцене на даљи процес учења;
- 5) оцењивање без дискриминације и издвајања по било ком основу;
- 6) уважавање индивидуалних разлика, образовних потреба, узраста, претходних постигнућа ученика

Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по спроведеном поступку оцењивања, са образложењем.

Оценом се изражава:

- 1) оствареност циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и степена развијености компетенција у току савладавања програма предмета;
- 2) ангажовање ученика у настави;
- 3) напредовање у односу на претходни период;
- 4) препорука за даље напредовање ученика.

Оствареност циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и развијање компетенција у току савладавања програма предмета процењује се на основу: овладаности појмовном структуром и терминологијом; разумевања, примене и вредновања научених поступака и процедура и решавања

проблема; рада са подацима и информацијама; интерпретирања, закључивања и доношења одлука; вештина комуникације и изражавања у различитим формама; овладаности моторичким вештинама; извођења радних задатака.

Ангажовање ученика обухвата: активно учествовање у настави, одговоран однос према постављеним задацима, сарадњу са другима и показано интересовање и спремност за учење и напредовање.

Напредовање у односу на претходни период исказује се оценом, чиме се уважава остварена разлика у достизању критеријума постигнућа.

Препорука за даље напредовање ученика јасно указује ученику на то шта треба да побољша у наредном периоду и саставни је део повратне информације уз оцену.

Оцењивање се врши:

- бројчаним оценама од 1 до 5 које гласи: недовољан (1), довољан (2), добар(3), врло добар (4) и одличан (5);
- квантитивним описом знања (нпр. од 20 задатака ученик је решио 10 задатака);
- ступњем усвојеног знања (нпр. 20% или 50% знања...);
- квалитативним описом знања (нпр. ученик зна);
- усвојено –није усвојено.

Начин проверавања, вредновања и оцењивања постигнућа ученика:

1. усмено: редовно и периодично;
2. писмено: тестови, вишеминуутне провере знања
3. практичан рад, презентације, семинарски радови и пројектни задаци;
4. домаћи задатак;
5. оцењивање рада у групи : оцењивање рада појединца и оцењивање рада групе.

1.Усмена провера и оцењивање

Оцена	Опис оцене
Одличан (5)	1) примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова; 2) бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података; 3) формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке; 4) решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке; 5) континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Врло добар (4)	- познавање и разумевање свих наставних садржаја скоро у потпуности - поседује развијену способност анализе и синтезе садржаја - делимични повезује усвојено градиво са другим сличним садржајима - примењује садржај, углавном, без гршке уз давање наставникових примера - заинтересованост за наставне садржаје уз активност на часу - самостално уочавање и исправљање грешака - примена усвојених знања и вештина у новим ситуацијама уз постицај - коришћење различитих извора знања уз постицај
Добар (3)	- самостална репродукција научених садржаја уз мању помоћ наставника - поседовање способности анализе садржаја - делимично повезивање усвојеног знања са сличним садржајем - примена садржаја са мањим грешкама уз давање наставникових примера - исправљање грешака уз наставникову помоћ - слабија активност на часу - коришћење једног извора знања (уџбеника или записа у свесци)
Довољан (2)	- присећање делова садржаја или основних појмова уз помоћ наставника - делимично памћење и репродукција научених садржаја, али без примера - слабија активност на часу и у усвајању садржаја - изостаје повезивање садржаја унутар предмета - чини грешке и неуочава их - несамосталност у раду, тражење и прихватање помоћи и савета
Недовољан (1)	- неусвојена већина садржаја, често и до нивоа препознавања - неусвојеност кључних појмова - непостојање потребних предзнања за усвајање нових садржаја, вештина и навика - ретка спремност за исказивање знања, умења и вештина - пасивност и незаинтересованост на часу - недостатак интереса за стицањем нових знања, чак и уз велико залагање наставника

2. Писмено проверавање и оцењивање

- Ученик је дужан да на писменим проверама знања пише читко, јер свако прецртавање или поцртавање, жврљање биће вредновано оценом недовољан (1).
- Ученику током писмене провере знања није допуштена употреба средстава за преписивање (свеске, цедуљице (пушкице), различити електронски уређаји...). Ако то примети наставник, рад ће бити оцењен оценом недовољан (1), а о дисциплини ученика обавести ће одељенског старешину.
- Током писмене провере знања ученик не може бити удаљен из учионице.

2.1. Учеников успех на тестовима по правилу се вреднује кроз проценте:

Оцена	Опис оцене – проценат (бодови)
Одличан (5)	85-100 % (80-100%)
Врло добар (4)	71-84 % (60-80%)
Добар (3)	55-70 % (40-60%)
Довољан (2)	41-55 % (20-40%)
Недовољан (1)	0-40 % (0-20%)

Скала за оцењивање на тесту се разликује од врсте питања. Уколико се на тесту примењују питања различитог типа (есејског, питања разликовања, повезивања, уређивања у поредак, вишеструког избора, истинитост тврдње, читања шема...) и која захтевају више новог знања, користи се опционална скала у загради. Уколико су есејског типа и подразумевају више питања репродукције и примене знања, користи се првобитно приказана скала.

2.2. Вишеминуутне провере знања

Наставник има право да да ненајављену вишеминуутну (десетоминуутну, петнаестоминуутну) проверу претходно обрађених садржаја на крају и почетку часа (не проверава се новообрађено градиво).

Просечна оцена из неколико (3 - 4) оваквих провера се уписује у дневник рада.

3. Оцењивање практичног рада, презентација, семинарских радова и пројектних задатака

Увежбавање и практичан рад изводи се у рачунарском кабинету, под контролом професора. Ученици изводе вежбе самостално (или у пару уколико немају могућност да раде самостално за рачунаром или ако вежба подразумева рад у пару), пошто од професора добију потребна упутства о начину рада, поступцима и фазама израде. Током реализације вежбе професор је дужан да пружи сва неопходна додатна објашњења као и потребну помоћ сваком ученику посебно. Свака вежба мора имати тачно утврђен циљ и задатак који се саопштава ученицима.

За извођење вежби одељење се дели на две групе. Оцењивање ученика треба обављати систематски у току школске године. Елементи за оцењивање треба да буду резултати рада на рачунарским вежбама, као и укупан учеников однос према раду, извршавању планираних обавеза и поштовању утврђених рокова.

А – Практичан рад на рачунарским вежбама	Број бодова
Тачност извођења вежбе	5
Организација и спретност при извођењу вежбе	5
Скупљање, сређивање и анализа добијених података	5
Прецизност, рационалност и креативност у раду са рачунаром	5
Активност на часу и успешност извршавања постављеног задатка	5

Самосталност у раду	5
---------------------	---

У току године, ученицима се задају практични задаци који имају форму контролне вежбе, који морају да одраде самостално и који се оцењује у складу са претходним захтевима. Оцена се може уписати самостално у дневник евиденције или удружено са још неким активностима ученика (активност на часу у оквиру теме из које се ради вежба, однос према раду...).

Б-Презентација (електронска форма, плакат, паноа, графо-фолије)	Број бодова
Презентација је добро видљива и јасна	5
Количина текста у презентацији се уклапа у стандарде добре презентације	5
Одабир слика и графикана је у складу са презентацијом	5
Дизајн	5
Мултимедијалност	5
Интерактивност	5

Ц – Семинарски рад	Број бодова
Оствареност циља	5
Тема је обрађена стручно, без погрешака	5
У уводу је добро обрађено о чему је реч о раду	3
У закључку су сажете најбитније информације о теми	3
Текст делује као повезана целина и разумљиво је написан	3
Текст је обликован у складу са датим упутством (подешавање фонта, параграфа, стилови наслова, означавање слика, графикана и табела, навођење литературе...)	6
Самостално излагање и течно изражавање без белешки	5

Д – Пројектни задатак	Број бодова
Оствареност циља	5
Мултидисциплинаран приступ	5
Оригиналност употребљених материјала	5
Интерактивност	5
Техничка реализација	5
Тимски рад	5

Бодови и скала оцена за презентације, практичан рад на вежбама, пројектне задатке, семинарске радове:

Оцена	1	2	3	4	5
Број бодова	0-14	15-18	19-22	23-26	27-30

4. Оцењивање домаћих задатака

Евиденцију о домаћим задацима наставник води у својој педагошкој свесци. Редовност, тачност и уредност ученичких задатака утиче на закључну оцелу. Активност редовног писања и доношења домаћих задатака вреднује се на крају првог полугодишта и наставне године у складу са циљевима и садржајима одређеног предмета, а оцењује се по критеријуму писаних провера.

Више од половине ненаписаних домаћих задатака у једном полугодишту вреднује се оценом недовољан (1). Уколико је ученик заборавио свеску и не може показати домаћи задатак, он се вреднује као ненаписан. Преписан домаћи задатак (једнаки задаци са истим грешкама) се вреднују као ненаписани.

5. Оцењивање рада у групи

5.1. Праћење и оцењивање рада појединца у групи

Оцена са индивидуалне провере постигнућа у групном раду се уписује у дневник рада.

5.2.

Одличан (5)	Врло добар (4)	Добар (3)	Довољан (2)	Недовољан (1)
-Ученик је посебно мотивисан, креативан, одговоран у раду, поштује друге, редован у извршавању обавеза; -даје креативне примедбе и предлоге; - поштује правила рада; -у презентовању је јасан, тачан и уме да искаже суштину; -уочава битно и разликује га од небитног; -зна добро да организује и води рад у групи; -има високо развијено критичко мишљење.	-мотивисан је и редовно извршава задатке; -решава проблеме користећи научне садржаје, -поштује правила рада -подржава рад групе и потстиче их на рад; -поуздан, марљив и одговоран; -презентује тачне податке.	-у подели задатака групе потребна помоћ наставника; -за рад потребна помоћ, постицај и усмеравање; -спор и непрецизан у презентацији; -теже исказује своје мишљење; -није самосталан, прати друге; -научено градиво примењује погрешно; -делимучно поштије правила рада.	-ради на нивоу присећања; -у групи почиње да ради на интервенцију наставника; -задатак не завршава и има грешака; -површан у раду и поштовању правила; -углавном је пасиван у групи.	-незаинтересован за рад, одбија друге; -потстицај помоћ наставника; -не поштује правила у групи; -тражи пажњу и индивидуалну помоћ; -преступа границе дозвољеног.

Праћење и оцењивање рада групе

Оцена је иста за све ученике у групи, не пише се у дневник, него у наставникову педагошку свеску. Стечено знање се проверава и оцењује индивидуално на наредном часу.

Одличан (5)	Врло добар (4)	Добар (3)	Довољан (2)	Недовољан (1)
-Ученици разумеју и примењују задатке; -дају своје конструктивне примере; -с лакоћом проналазе решења; - активни су и поуздани; - исказују креативност; - поштују правила групног рада; -презентација јасна, тачна и сигурна.	- групни рад је креативан - разумеју задатак, слабија примена ; - активни су; - уз мање тешкоће проналазе решење; - самостални су у подели улога и задатака, - поштују правила; - презентација је тачна, али недовољно прецизна.	- уз помоћ наставника деле задатак у групи; - потребан потстицај и помоћ у раду; - слабије показују креативност; - теже проналазе решење; - делимично поштују правила; - спорије презентују и потребна им је помоћ.	- у подели задужења траже помоћ; - тешко разумеју постављене задатке - задатке не решавају или имају много грешака; - нису мотивисани за рад; - имају тешкоће са правилима; - презентују нејасно, површно и неразговорно.	- незаинтересовани за рада; - бучни, ометају друге у раду; - не решавају задатке; - не поштују правила понашања у групи.

6. Формирање коначне оцене

Коначна оцена се изводи из свих оцена добијених током године. Ученик за позитивну оцену треба да усвоји 50% наставног садржаја по елементима:

- усвојеност знања;
- развијене мисаоне и психомоторне вештине;
- примена знања.